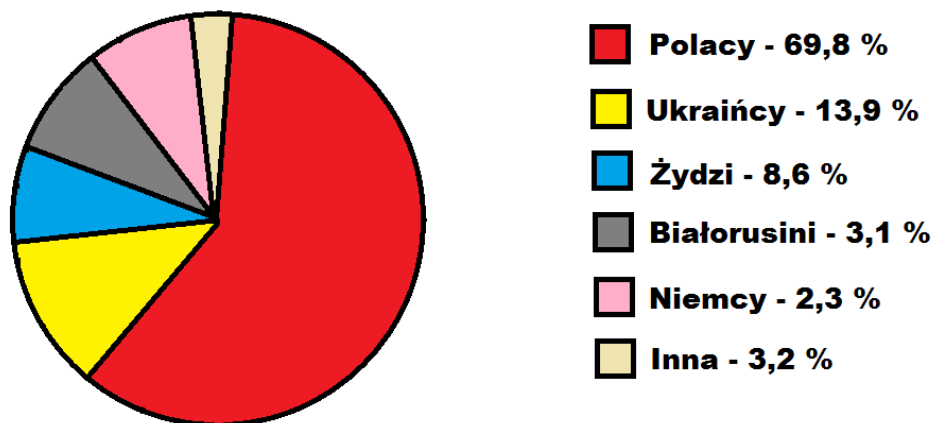

Lekcja

Temat: Społeczeństwo II Rzeczypospolitej.

Społeczeństwo II Rzeczypospolitej

1. Sytuacja demograficzna odrodzonej Polski

a. liczba ludności

– po odzyskaniu niepodległości – 27 mln

– w 1939 r. – 35 mln

b. stosunkowo niski poziom urbanizacji

– Warszawa liczyła ponad 1 mln mieszkańców

– 6 miast przekraczało 100 tys. mieszkańców

2. Mniejszości narodowe w Polsce międzywojennej

a. obywatele narodowości polskiej stanowili 69% ogółu mieszkańców

b. mniejszości narodowe wg spisu ludności z 1921 r. wynosiły 31%

- – Ukraińcy – 14%
- – Żydzi – 10%
- – Białorusini – 4%
- – Niemcy – 4%
- – inni – 1%

3. Polityka państwa polskiego wobec mniejszości narodowych

a. w Polsce w różnych okresach stosowana dwie koncepcje polityki wobec mniejszości narodowych:

– politykę asymilacji narodowościowej – zmierzała do polonizacji słowiańskich mniejszości narodowych

– politykę asymilacji państwowej – polegała na budowaniu więzi między państwem polskim a mniejszościami bez ich wynaradawiania.

b. na zaostrzenie stosunków z ludnością ukraińską miała działalność terrorystyczna Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN)

c. przejawy antysemityzmu w Polsce międzywojennej

- – wobec Żydów szczególnie wrogo był nastawiony Obóz Narodowo Radykalny (ONR)
- – zjawisko getta ławkowego – wyznaczanie dla żydowskich studentów odrębnych miejsc
- – stosowanie tzw. *numerus clausus* – polegało na ograniczaniu liczby przyjmowanych studentów narodowości żydowskiej
- – dochodziło do pogromów, czyli zorganizowanych napaści na ludność żydowską

4. Struktura społeczna II Rzeczypospolitej

- – chłopci – 55%
- – robotnicy – 27,5%
- – przedsiębiorcy, kupcy i rzemieślnicy – 11%
- – wielcy przedsiębiorcy – 5%
- – ziemianie 0,5%

5. Rozwój edukacji

a) stan alfabetyzacji społeczeństwa polskiego na początku istnienia II Rzeczypospolitej

- – czytać potrafiło ok. 70-60% obywateli odrodzonego państwa
- – analfabetyzm nie występował tylko na ziemiach dawnego zaboru pruskiego

b) w 1932 r. została przeprowadzona przez ministra oświaty Janusza Jędrzejewicza reforma oświaty

- – wprowadzono obowiązek szkolny na poziomie szkoły powszechnej (podstawowej)
- – ujednolicono system oświaty
- – zmodernizowano programy nauczania

c) tylko część uczniów mogła kontynuować naukę w szkołach średnich

d) w II Rzeczypospolitej działały 32 szkoły wyższe

II RZECZPOSPOLITA – NARODOWOŚCI 1 : 3 000 000

Inne narodowości – 0,9%
(Rosjanie, Czesi, Romowie, Litwini,
Karaimi, Ormianie, Tatarzy)

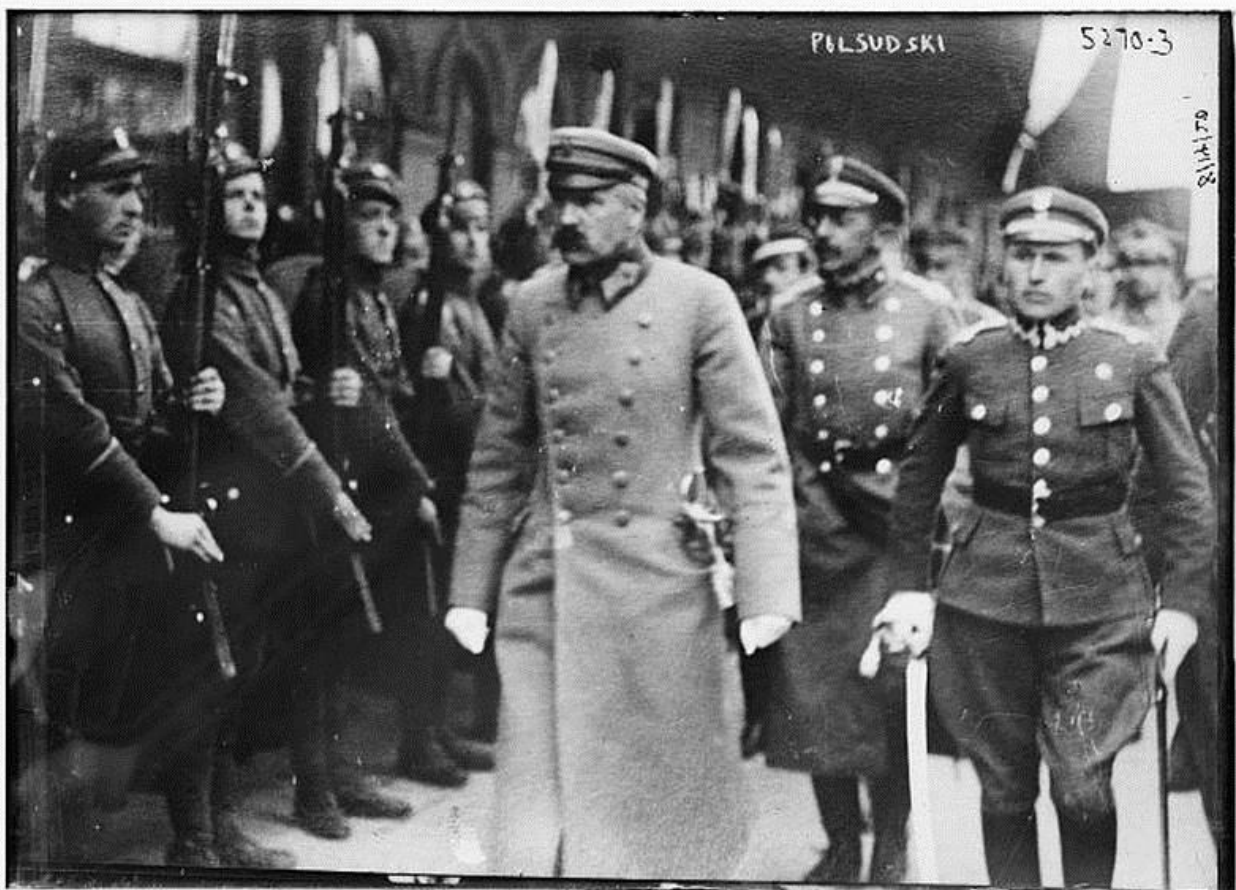
II Rzeczpospolita była państwem wielonarodowym. Jakie narody zamieszkiwały obszar naszego kraju, prócz Polaków? Przepisz temat i napisz odpowiedź lu przerysuj diagram. (Koło)

Historia kl. VII. SP. 29.05

bozenawol@vp.pl

Lekcja

Temat: Zamach majowy i jego konsekwencje.

Był to przewrót polityczny dokonany **12-14 V 1926 roku w Polsce przez Józefa Piłsudskiego w wyniku zamachu stanu.**

Odbudowane w 1918-22 państwo polskie, ukształtowane, jako republika demokratyczno-parlamentarna, cechowała słabość gospodarcza i polityczna. Dochodziło do strajków, demonstracji, a nawet walk ulicznych. Rząd był

nadmiernie uzależniony od sejmu, w którym brak było ustabilizowanej przewodniej siły politycznej. W Polsce istniało kilkadziesiąt partii politycznych, a w sejmie- kilkanaście frakcji.

Powołanie trzeciego gabinetu W. Witosa w maju 1926 dało im okazję do skutecznego wystąpienia. Sytuacja gospodarcza kraju była bardzo trudna. Rząd Witosa reprezentował stronnictwa prawicy i centrum, za Piłsudskim stanęła cała lewica społeczna z Polską Partią socjalistyczną na czele, a nawet przejściowo Komunistyczna Partia Polski, także część Narodowej Partii Robotniczej. Miał on też częściowe poparcie kół wojskowych oraz części wielkiego przemysłu i wielkiej własności ziemskiej.

Dysponując tym poparciem 12 V 1926 Piłsudski stanął na czele zbuntowanych jednostek wojskowych i ruszył na stolicę. Sądził, że demonstracja ta spowoduje ustąpienie rządu. Tymczasem prezydent S. Wojciechowski i rząd Witosa nie ustąpili. Napiętnowali Piłsudskiego, jako buntownika i zdrajcę, i wezwali jednostki wierne prezydentowi do ochrony rządu. Doszło do walk zbrojnych w stolicy.

Zapowiedziano wybór nowego prezydenta. W czasie walk w maju zginęło 379 osób (w tym 164 osoby cywilne), oraz 920 zostało rannych.

Sytuacja w kraju była bardzo skomplikowana. Liczne partie i organizacje prawicowe wzywały do walki. Roman Dymowski wraz z czołowymi przywódcami Narodowej Demokracji wzywał jednak do zachowania spokoju, uspokajająco działał także Kościół Katolicki.

31 V 1926 r. przeprowadzono wybory prezydenta. Większość głosów uzyskał Piłsudski. Wyboru jednak nie przyjął, głosząc, iż wybór uznaje tylko, jako moralne usprawiedliwienie zamachu.

1.VI .1926 r. prezydentem został Ignacy Mościcki wysunięty przez Piłsudskiego (**rządy sanacji**).

2 VIII sejm uchwalił wniesiony przez rząd projekt zmian konstytucji, wzmacniając pozycję prezydenta, a przez to również rządu w państwie.

Prezydent otrzymał prawo wydawania dekretów o mocy ustawy; ograniczono znacznie kompetencje sejmu. Stopniowo kształtował się system rządów autorytarnych. Piłsudski objął stanowisko ministra spraw wojskowych i generalnego inspektora sił zbrojnych. Na czele państwa stał prezydent, jednak o wszystkim decydował Piłsudski.

Dzięki przewrotowi majowemu i przemianach politycznych, które po nim nastąpiły władza nie była już tak zdecentralizowana, usprawniło to bardzo proces rządów w Polsce, co później miało usprawnić naprawę państwa Polskiego wyniszczonego wojnami i zaborami.

*Przepisz temat, zapoznaj się z notatką. Czym jest **zamach stanu**?*